

Skulpturvandring i Viborgs gamle bydel

Denne korte vandretur på knap 3 km bringer dig rundt til statuer og skulpturer i Viborgs gamle bydel. Der er også mange andre spændende ting, vi kunne fokusere på i den historiske bydel: Bygninger, arkitektur eller historiske steder, men det må blive en anden gang. Nu gælder det statuerne og de abstrakte skulpturer.

Du får en kort præsentation af dem hver især, og så er der links til mere uddybende beskrivelse og mere historie. Numrene i parentes henviser til billederne, som findes på [denne side](#)

Vi starter vores rundtur fra P-pladsen ved Viborg Kunsthall. Der er nemlig fri parkering; men du kan naturligvis starte hvor som helst på ruten. På sidste side er et kort over ruten.

Brostrøms Minde

Vi starter med at følge søbredden, og lige inden vi krydser vejen kommer vi til [Brostrøms Minde](#) (0). Carl Brostrøm (1836-1917) var gartner og planteskoleejer i Viborg og regnes som hovedmanden bag etableringen af parkanlægget på Borgvold. Billedhuggeren Numelin og arkitekt Jensen-Klint har udført mindesmærket i granit med bronzepalader.

Borgvold

I byens folkepark [Borgvold](#) finder vi adskillige statuer og skulpturer. Straks efter vi har krydset vejen, støder vi på "**Liggende Pige**" (1) på plænen. Sammen med "**Stående Pige**" (2) og "**Siddende Pige**" (3), som vi finder længere inde i parken, har hun rejst lidt omkring, men til sidst er alle 3 piger blevet samlet her i parken. De tre skulpturer skabt af Gerhard Henning blev oprindeligt købt af fabrikant Aage Sørensen og var opstillet foran trikotagefabrikken Asani i Viborg. I september 1988 kom Asani under konkursbehandling og blev solgt, og med lukningen blev de tre piger spredt for alle vinde. Med hjælp fra Golfhotellet og fondsmidler er pigerne blevet skaffet tilbage til Viborg. Hele historien kan læses i [Viborg Stifts Folkeblad](#) fra 21/6 2018.

Vi fortsætter videre til Peter Stuhrs skulptur "**At rejse**" (4). Den er en gave fra Eventyrerklubben i Viborg og indrammer med sin symbolik hele verden. Marianne Norris "**Agern**" (5), som vi støder på derefter, er måske en kommentar til naturens frodighed.

På den lille kanalø står Elise Lukassens stensulptur "**Muko**" (6) gemt (og glemt?) lidt af vejen. Opstillingsår og historien bag er ukendt.

På vej mod parkens udgang ved lyskrydset kommer vi til parkens største skulptur "**Vandpigen**" (7) udført af den tyske billedhugger Ludvig von Schwanthaler. Pigen, en art nymfe fra det 19. århundredes eventyr og fortællinger, sidder på en træstub med en lyre. Hun omgives af vand, siv og fisk.

Stænderpladsen

Vi forlader Borgvold, går over lyskrydset og via trappen og Bispestien kommer vi op til Stænderpladsen. På pladsen foran den gamle landstingbygning finder vi "**Retfærdigheden**" (8) med lovrulle og griffel. Hun er også kendt som "**Viborg-pigen**". Opstillet i 1950 og udført af billedhugger Anket Hoffman. Læs mere hos [Viborg Museum](#).

Vi går rundt om Sognehuset op ad trappen og kommer til statuen, der af alle rummer essensen af Viborgs historie: **Kongehyldningsmonumentet** (9), til minde om Viborgs rolle som byen, hvor det jyske landsting skulle godkende/hylde nyvalgte konger. Skulpturen er af bronze og granit og forestiller Dronning Margrethe den 1. og Erik af Pommern. Den er udført af billedhugger Axel Poulsen og blev opsat i 1965.

Thausens Minde

Vi går ned ad trappen igen, krydser gaden og går ind i anlægget [Thausens Minde](#), som også er tomten efter den oprindelige "Gråbrødre Kirke" Kirkens omrids er markeret med de lave hække. Her finder vi 2 skulpturer af reformatoren Hans Thausen: Mindestenen med **relieffet af Hans Thausen** (10) er fra 1836 og udført af billedhuggeren H.E. Freund. Og den moderne **Hans Thausen-skulptur** (11) af Bjørn Nørgaard, opstillet i 2004 og forestillende Hans Thausen stående på den sten, han oprindeligt prædikede den protestantiske lære fra.

Sct. Mogens Gade og Nytorv

Vi krydser Sct. Mogens Gade, som i sig selv er et besøg værd; men det er en anden historie. Vi går ind i gården ved nr. 5, hvor tidligere Viborg Kommunes borgerservice havde til huse. Her finder vi "**Stele og sten**" (12), en granitskulptur af Frede Troelsen, opstillet 1989.

Vi fortsætter længere om i baggården og finder den flotte blanke granitskulptur "**Havet**" (13) af Sigrid Lütken, opstillet i 1989. Se en beskrivelse på [Statens Kunstfonds e-museum](#).

Vi går gennem porten ud på Nytorv, hvor vi skal se **Sct. Kjelds Brønd** (14), som har stået her siden 1914 til minde om Viborgs skytshelgen Sct. Kjeld. Den er udført i granit og sandsten af Anders Bundgaard. I starten af 2010'erne var brønden efterhånden stærkt medtaget, og renovering og nye placeringer var på tale. Brønden blev dog efter stærkt pres fra byens borgere stående på Nytorv og blev renoveret i 2019 samtidig med det nyanlagte torv. Se historien i [Viborg Stifts Folkeblad](#).

Domkirken og Skovgaardmuseets Have.

Via Nytorvsgyde går vi tilbage mod Domkirkepladsen, hvor vi skal se på **Domkirkens hoveddør** (15) udført af billedhugger Maja Lisa Engelhardt og støbt i bronze. Døren, som skal forestille forhænget i Jerusalems tempel på Jesu tid, blev afsløret i 2012. Se artikel fra [Kristeligt Dagblad](#).

Bag Skovgaard Museet finder vi i [haven](#) fuglespringvandet "**Trapa Natans**" (16) i bronze Edith Ludvigsen og på muren et relief i bronze af Mogens Bøggild over **mordet i FINDERUP LADE** (17).

Latinerhaven

Vi krydser over vejen og ind i [Latinerhaven](#). I haven finder vi på væggen mindetavlen for "**Fugle-Mortensen**", som var den første ornitolog, der i 1899 påbegyndte en systematisk mærkning af fugle. Vi finder også Th. Thielemanns Mindestøtte for hedens store digter **Steen Steensen Blicher** (19), samt "**Løvebrønden**" (20), tegnet af Frederik Jensen og skænket til Viborg Kommune af den lokale sparekasse.

Hjultorvet

Vi fortsætter til Hjultorvet, hvor vi foran pladsens dominerende bygning, som tidligere har rummet [Hedeselskabet](#) og Viborg Bymuseum, finder statuer af 2 af hedeopdyrkningens pionerer: Justitssekretær **Georg Morville** (21) og Tjele-godsejer **Christian Ditlev Lüttichau** (22). (Vil man finde statuen af hedeselskabs-direktør Enrico Mylius Dalgas, må man besøge Hedeselskabets nuværende domicil på Klostermarken).

I et hjørne af Hjultorvet finder vi "**Mit hus**" (23), som er lavet i støbejern af billedhugger Erik Heide. Den 9. april 1990 blev skulpturen indviet som markering af 50-året for besættelsen.

Sortebrødre Kirke

Vi går ned af St. Sct. Mikkels gade til [Sortebrødre Kirke](#), som er resterne af et oprindeligt 4-fløjet kloster. Er kirken åben, er den naturligvis i sig selv et besøg værd.

På plænen finder vi "**Rævekrukke**" (24) i støbejern af Erik Heide, samme kunstner som stod bag "Mit hus" på Hjultorvet. "Rævekrukke" er købt med midler fra Statens Kunstfond og Viborg Kommunes Kunstkomité i 1989.

Vi går ned af den brostensbelagte Sortebrødre Kirkestræde, og lige neden for trappen på Sct. Leonis Gade finder vi "**Den hellige Apollonia**" (25) af billedkunstner Hanne Varming. Figuren er opstillet her i 1994 (Apollonia er navnet på en helgen. Hun fik slået alle sine tænder ud, og døde som martyr omkring 250 i Alexandria. Hun er skytshelgen for tandlæger).

Viborg Kunsthø

Vi krydser den stærkt trafikerede Lille Sct. Mikkels Gade og går ned ad Riddergade mod [Viborg Kunsthø](#). På plænen ser vi Willy Ørskovs bronzeskulptur "**Kegle med gitter**" (26), opstillet i 1989. Med kunstnerens egne ord en figur, der er åben for fortolkninger.

Vi nærmer os turens slutning. Vi kan afslutte med at nyde "**Muren**" (27): Mette Winckelmanns 151 meter lange og op til 4 meter høje mosaikmur, der skærmer for trafikken på Lille Sct. Mikkels Gade og Randersvej og indhyller Viborg Kunsthø i et fint mosaikmønster. Den består af 12.086 "flisebrikker", som er skåret ud af 30 x 30 cm standardfliser i fem grå nuancer, der i alt fylder 500 m² og vejer ca. 34 tons. Kunstværket er finansieret i et samarbejde mellem Statens Kunstfond og Viborg Kommune. Værket blev indviet i 2013.

Tak fordi I gik med.

Kort på Viewranger:

<https://my.viewranger.com/route/details/MzcyMjk5MA==>

Markante skulpturer i Viborg, som er værd at se, men som lå uden for vores rute:

"**Timeglasset**" foran Vestre Landsret. Af Mogens Møller, opstillet 2019. Skænket af Ny Carlsbergfonden.

"**De tre Vejvisere**" foran Viborg Banegård. Af Peter Stuhr, opstillet 2000.

"**Sct. Portalis**" ved Sct. Mathias Port. Af Jørgen Glud, opstillet 1994.

"**Bisp Gunnar**" ved Asmild Kirke. Af Erik Heide, opstillet 2000

"**Reaching Back**" ved Reberbanen/Ll. Sct. Hans Gade. Af Frode Steinicke, opstillet 2003

